

■ Vieläkin pahempi Bart

Persianlahden sodassa Irak tunnetusti hävisi myös propagandakampailun. Philip M. Taylor kertoo kirjassaan *War and the Media* (Manchester University Press 1992) syyn tähän: Irakin amerikkalaisille sotilaille suuntaama propaganda-radio "Baghdad Betty" yritti horjuttaa taistelumoraalia ilmoittamalla, että sotilaiden vaimot ja tyttöystävät heilastelivat kotona Yhdysvalloissa Tom Cruisin, Bruce Willisin — ja itsensä Bart Simpsonin kanssa.

Keskituloiset voivat joutua kärsimään eläkekatoista

Keskituloiset voivat joutua kärsimään eläkekatoista, jos heidän tulonsa laskeutuu jossain vaiheessa. Tämä tarkoittaa sitä, että heidän eläkkeensä voi olla pienempi kuin heidän nykyiset tulonsa. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että heidän tulonsa laskeutuu jossain vaiheessa.

Eläkkeiden maksajat loppumassa

Eläkkeiden maksajat loppumassa, mikä tarkoittaa sitä, että eläkkeiden maksajat eivät enää saa maksua. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että eläkkeiden maksajat eivät enää saa maksua.

Suurten ikäluokkien eläkkeiden maksusta ei ole mitään varmuutta

Suurten ikäluokkien eläkkeiden maksusta ei ole mitään varmuutta, mikä tarkoittaa sitä, että suurten ikäluokkien eläkkeiden maksusta ei ole mitään varmuutta.

■ Haaskaa pitämässä

Pohjola-yhtiöt ovat lähestyneet asiakkaitaan eläketurva-asioissa:

"Lähdimme liikkeelle, koska useat asiakkaamme ovat olleet huolestuneita eläketurvastaan ja ovat siksi itse halunneet vaikuttaa eläketasoonsa ja eläkkeensä alkamisajankohtaan. Syynä oman eläketurvan varmistamiseen ovat olleet mm. viime aikojen julkinen keskustelu eläketurvamme tulevaisuudesta ja lehtikirjoitukset, joista olemme kopioineet pari kääntöpuolelle."

Kääntöpuolen lehtileikkeissä kerrotaan asiasta seuraavin otsikoin: "Keskituloiset voivat joutua kärsimään eläketasosta", "Eläkkeiden maksajat loppumassa" ja "Suurten ikäluokkien eläkkeiden maksusta ei ole mitään varmuutta".

Pidot hyvinvointivaltion haaskalla alkavat.

P.S. Tiesitkö muuten, että Joustavan Eläkevakuutuksen maksu mahtuu lähes kokonaan vähennysoikeuden piiriin — eli käytännössä muut veronmaksajat maksavat puolet maksustasi. Ja mitä korkeampi on Sinun marginaaliveroprosenttisi, sitä enemmän muut maksavat!

■ Kuninkaallista viettilydytystä

Kuten alan tutkijat ovat osoittaneet, viettilydytys on aito syy ja peruste joukkoviestinnän, erityisesti television seuraamiseen. Parhaiten viettien tyydyttäminen onnistuu ns. kanavaristeilyn tai -pujottelun avulla. Kun yksi vietti alkaa tyydyttyä tai ohjelma ei enää muuten palvele, jatketaan matkaa.

Kanavapujottelija saattaa joskus törmätä yllättäen informaatioon. Näin kävi Peilaajalle tämän risteillessä loppiaisen tienoilla käytössään olevien kolmen kanavan avaruudessa. Huomio kiinnittyi ohjelmaan, joka kertoi järkyttävästi ruotsalaisen hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuudenodotuksista.

Ruotsin kuningasperhe istui havuulavussa metsän keskellä ja maisteli hirvenjäkälastä valmistettua keitosta. Tuleva hallitsija, kruununprinsessa Victoria ei näyttänyt oikein pitävän vaihtoehtoateriastaan. Prinsessoista nuorempi valitti jalkojoan palelevan.

Katkelma oli kuvattu syksyllä kuningasperheelle järjestetyllä henkiinjäämis-kurssilla. Asiantuntija antoi hyviä vinkkejä miten selvitä ruoan loppuessa. Hirvenjäkästä on erittäin ravitsevaa, eikä maistu niin kauhean pahalta jos sen keittää. Mutta kyllä kalaruoka on kuitenkin toista.

Kalastamiseen annettiin erinomainen neuvo. Jos sattuu olemaan uistin ja siimaa, mutta ei heittovapaa, voi käyttää hyväksi tyhjää olutpurkkia. Siima kelaataan ensin purkin ympärille. Purkilla tähdätään heittoa suuntaan. Otetaan siimasta kiinni vajaan metrin päästä uistimesta, pyöritetään kuin linkoa ja heitetään. Siima purkautuu helposti purkin päältä ja uistin lentää pitkälle. Sitten vain kelataan siima takaisin purkin ympärille ja toivo-

taan kalan olevan toisessa päässä.

Kuningatar Silvia oli erityisen taitava purkkiuistimen käsittelyssä. Hän neuvoo nuorelle prinsalle, että heitettäessä purkin täytyy olla nimenomaan pohja heittoa suuntaan päin. Muuten kannen sauma jarruttaa siiman vapaata purkautumista. Meillä Suomessa henkiinjäämisen ehdot ovat ankarammat kuin Ruotsissa. Meillähän on siiman lentoa jarruttava sauma olutpurkin kummassakin päässä.

■ Mitä Amer haluaa?

Amer-tupakka ei halua, että nuoret tupakoivat — vai haluaako? Sivunkokoisessa väri-ilmoituksessa kuusi reipasta nuorta hymyilee iloisesti räpättiäkassassa. Elämä on ihanaa...

Peilaajaa alkoi häiritä Amerin ilmoitus. Alkon raittiusvalistuksen vielä ymmärtää, onhan kyse valtiosta ja kaikki mikä on valtiosta on tietysti holhousta. Mutta yksityinen yritys vakuuttamassa, ettei halua tuotteitaan käytettävän?

Peilaaja päätti ottaa asiasta selvän alistamalla mainoksen armottomaan semioottiseen analyysiin. Mitä Amer valistuksen vaatteissa oikein viestii? Tulos oli odotetun ristiriitainen.

Tupakointi on vaarallista, mutta mainos on kaunis ja katsojalle jää siitä posi-

Amer ei halua, että nuoret tupakoivat

Tuotteen nimi: Amer
 Tuotteen kuvaus: Amer
 Tuotteen hinta: Amer
 Tuotteen valmistaja: Amer

Facebook: Amer
 Twitter: Amer
 Instagram: Amer
 YouTube: Amer
 LinkedIn: Amer
 Snapchat: Amer
 TikTok: Amer

Amer

tiivinen kuva. Vihreä väri viestii terveyttä, nuoret ovat hyvän näköisiä, siistejä ja moderneja. Luonto ja hengittävät puut ovat likellä. Auto viestii vapaudesta. Tulee hyvä olo.

Kuvan vihreään laatikkoon upotetun viestin kohdalla alkaa kuitenkin tökkiä. "Amer ei halua, että nuoret tupakoivat". Mielihyvä katoaa. "Vanhempien ja koulun suurimpia haasteita on ohjata nuorta tekemään oikeita valintoja. Kasvavalla suomalaisnuorella on enemmän valintoja ja mahdollisuuksia kuin koskaan aikaisemmin."

Valintoja? Auto on punainen, ruoho vihreää ja nuorilla sinisiä vaatteita. On vahvaa, kevyempää ja mentholia. Muistikuvaa täydentää luonnollisen kokoinen sosiaali- ja terveysministeriön varoitus-

kyltti. Totisesti, kasvavalla kuluttajalla on valintansa tehtävänä. "Yes sir", vahvistaa firman logo alanurkassa.

Sitten Peilaaja muistaa, ettei merkityksiä voi lukea pelkästä tekstistä. Se helpottaa, nuoriso purkaa ilmoituksen merkitykset yhtä näppärästi kuin Peilaajakin. Amerilla ei sittenkään taida olla kompetenssia viestiä oman elinkeinonsa vastaisesti. Enää ihmettyttää siis, miksi Amer tuhlaa rahaansa moiseen.

Sekin avautuu Peilaajalle pian. "Tuemme yhteiskunnan pyrkimyksiä...", sanoo mainos. Peilaaja näkee jo silmissään seuraavan tupakkaoikeudenkäynnin, jossa sali pimennetään ja Amerin asianajaja haiuaa esittää muutaman esimerkin siitä pyyteettömästä valistustyöstä, jota yhtiö on tehnyt itseään vastaan.

■ Jäähväiset Ahmavaaralle?

Uutistunnin kehnon kohtalon myötä Ylen uutistoimitus on tehnyt lopullisen murron siihen ns. mediajulkisuuden osaan, jossa toimittajat haastattelevat toisiaan. Lievästi sisäänpäinlämpiävästä sivumausta huolimatta Peilaaja pitää tätä julkisuuden taustoja selvittävää journalismin alaa tärkeänä. Esimerkiksi pirkanmaalaisten on selvästi helpompaa arvioida Ylen uutisia, nyt kun Aamulehti (7.2.1993) on paljastanut sen, miten uutiset Ylessä valitaan. Tässä se tulee.

"Uutisvalinnoissa uutisellisuus ratkaisee Ylessä, vakuuttaa uutispäällikkö Ari Järvinen."

Selväksi tuli.

Numeron kirjoittajia

Katarina Eskola, VTT, dosentti, Jyväskylän yliopisto, Nykykulttuurin tutkimusyksikkö

Jyrki Jyrkiäinen, YTL, lehtori, Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos

Leena Halonen, VTK, Helsinki

Pekka Kaarninen, FM, Tampere

Sami Noponen, YTK, Tampere

Kauko Pietilä, YT, vs. professori, Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitos

Veikko Pietilä, YT, apulaisprofessori, Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos

Seija Rideil, FM, tutkija, Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos

Eliina Sana (ent. Suominen), YTM, Helsinki

Esa Väiliverronen, YTK, tutkimusassistentti, Tampereen yliopisto, Suomen Akatemia

Tiedotustutkimus ilmestyy vuonna 1993 seuraavasti

	deadline	ilmestyy
2/93	31.03.	15.05.
3/93	31.08.	15.10.
4/93	31.10.	15.12.